

Tietopaketti sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisille

Haasteet ajantasaisen lääkitystiedon ylläpitämisessä

Yksi merkittävimmistä lääkitysturvallisuuden haasteista on potilaan ajantasaisen lääkitystiedon puuttuminen. Terveydenhuollossamme on käytössä useita tietojärjestelmiä, eikä tieto lääkitykseen tehdyistä muutoksista aina siirry potilaan mukana hoitopaikasta toiseen. Kanta-palvelut mahdollistavat sähköisten resepti- ja potilastietojen tarkastelun kaikissa terveydenhuollon yksiköissä – ellei potilas ole kieltänyt tietojensa näkymistä. Toisaalta sähköinen reseptikään ei takaa ajantasaista tietoa potilaan lääkityksestä. Joskus reseptillä määrätty lääke ei todellisuudessa ole käytössä tai käytetty annos eroaa reseptiin kirjatusta. Reseptilääkkeiden lisäksi tieto käytetyistä itsehoitolääkkeistä ja ravintolisistä on tärkeää turvallisia hoitopäätöksiä tehtäessä.

Mikä on lääkityslista?

[Lääkityslista-video](#)

[Mikä on lääkityslista?](#) tietoa Lääkehoidon päivän sivuilta

Lääkityslista-video ja videosta tehty ppt-esitys löytyvät ladattavina versioina [Lääkehoidon päivän verkkosivuilta](#). Tiedostoja voi vapaasti esittää esimerkiksi vastaanottojen odotusaulojen ruuduilla sekä jakaa kotisivuilla ja sosiaalisessa mediassa. Materiaalit löytyvät myös ruotsiksi Lääkehoidon päivän ruotsinkielisiltä sivuilta.

Lääkityslista turvaa ajantasaisten lääkitystietojen siirtymistä potilaan mukana. Lista kokoaa tiedot kaikista käytössä olevista resepti- ja itsehoitolääkkeistä sekä ravintolisistä annoksineen ja käyttötarkoituksineen. Lääkityslista on tiedonlähde terveydenhuollon ammattilaiselle, mutta auttaa myös lääkkeen käyttäjää tuntemaan lääkkeensä ja niiden käyttötarkoitukset. Mukana kulkeva lista on turvana akuuteissa hoitotilanteissa, joissa ei itse pysty lääkitystään kertomaan – siksi jokainen tarvitsee lääkityslistan.

- Kerro potilaalle, mikä lääkityslista on ja miksi hänellä tulisi sellainen olla.
- Auta potilasta tekemään itselleen lääkityslista.
- Kehota potilasta päivittämään listaa aina, kun lääkityksessä tapahtuu jokin muutos.
- Päivitä lääkityslistaa yhdessä potilaan kanssa.

Miten tarkistan lääkityslistan ajantasaisuuden yhdessä potilaan kanssa?

Lääkityslistan ajantasaistaminen on tarkoituksenmukaisinta sovittaa paikalliseen hoitoprosessiin.

Ajantasainen lääkitystieto ei yleensä selviä tietojärjestelmistä vaan vaatii aina potilaan tai omaisen haastattelun. Kysy aina potilaalta, onko hänellä listaa käyttämistään lääkkeistä. Haastattelun tueksi on hyvä selvittää voimassa olevat reseptit sekä potilastietojärjestelmään kirjatut tiedot. Myös potilaan mukana pitämässä listassa voi olla täydennettävää.

Jokaisesta lääkkeestä selvitetään nimi, annos, ottoajankohta ja käyttötarkoitus. Jos käyttötarkoitus on potilaalle epäselvä, on tässä yhteydessä helppo keskustella asiasta hänen kanssaan. Itsehoitolääkkeitä ja ravintolisiä ei usein mielletä lääkkeiksi. Kerro potilaalle, että turvallisen hoidon toteutumiseksi tieto kaikista kotona käytetyistä valmisteista on välttämätöntä.

Lääkityksen muistaminen on monelle haastavaa, joten haastattelussa kannattaa hyödyntää apukysymyksiä, esimerkiksi:

- Teillä on sydänsairaus/astma/muistisairaus, onko siihen jokin lääke käytössä?
- Kerroitte, että teillä on ollut närästystä/yskää/ummetusta, oletteko käyttäneet jotakin lääkettä siihen vaivaan?
- Reseptissä lukee 1 tabletti 3 kertaa päivässä, käytättekö lääkettä tällä ohjeella?
- Oletteko käyttäneet kenenkään muun lääkkeitä, esimerkiksi puolison tai tuttavan?

Lopuksi

Hoitava lääkäri vastaa aina ajantasaisen lääkityslistan vahvistamisesta potilastietojärjestelmiin.